

- f) Bank creates habit of _____ among people.
 i) Saving ii) Loan
 iii) Credit Creation iv) None of these
- g) India accepted New Economic Policy in _____
 i) 1985 ii) 1990
 iii) 1991 iv) none of these
- h) 21th century is known as age of _____
 i) Industry ii) Information technology
 iii) Green revolution iv) None of these
- i) _____ is the very good tool of communication
 i) Book ii) Newspaper
 iii) Mobile Phone iv) Magazine
- j) Ownership of Indian Railway's is with _____ Sector
 i) Private ii) Public
 iii) Co-operative iv) None of these

Q2) Answer the following questions in detail.

[20]

- a) State the need of Industrialization

OR

Explain recent export promotion policy in India

- b) Discuss the problems of small. Scale and cottage Industry.

OR

Explain the success and failure of Green revolution.

Q3) Write short notes (any four).

[20]

- a) Agriculture productivity in India
 b) Industrial sickness
 c) Reasons to Agriculture distress
 d) Importance of Information Technology
 e) Importance of Tourism Industry
 f) composition of India's foreign trade

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[10]

- अ) किसान क्रेडीट कार्ड योजना ..... साठी सुरू करण्यात आली.
 i) शेतकऱ्यांसाठी
 ii) व्यापाऱ्यांसाठी
 iii) व्यावसायीकांसाठी
 iv) यापैकी नाही
- ब) नवीन तंत्रज्ञानाचा अंगीकार करून शेतीची उत्पादनक्षमता वाढविणे म्हणजे ..... क्रांती होय.
 i) धवल
 ii) हरित
 iii) निळ
 iv) यापैकी नाही
- क) भारतीय ..... उद्योग अद्यापही जून्या व परंपरागत तंत्राने उत्पादन करतात.
 i) मोठे
 ii) लघु व कुटीरोद्योग
 iii) मध्यम
 iv) यापैकी नाही
- ड) पर्यटन हा आधुनिक ..... आहे.
 i) व्यवसाय
 ii) व्यापार
 iii) संस्कृती
 iv) यापैकी नाही
- इ) ..... यांना हरितक्रांतीचा जनक म्हणतात.
 i) वर्गीस कुरीयन
 ii) आण्णा हजारे
 iii) डॉ. एम. एस. स्वामीनाथन
 iv) मोहन धारीया
- फ) बँका लोकांना ..... ची सवय लावतात.
 i) बचती
 ii) कर्जा
 iii) पतनिर्मिती
 iv) यापैकी नाही
- य) भारताने ..... साली नवीन आर्थिक धोरण स्विकारले.
 i) 1985
 ii) 1990
 iii) 1991
 iv) यापैकी नाही

र) 21 वे शतक हे ..... शतक म्हणून ओळखले जाते.

i) उद्योगाचे

iii) हरितक्रांतीचे

ii) माहिती तंत्रज्ञानाचे

iv) यापैकी नाही

ल) ..... हे संवादाचे सर्वात चांगले साधन आहे.

i) पुस्तक

iii) भ्रमणध्वनी

ii) वर्तमानपत्र

iv) मासीक

व) भारतीय रेल्वे ..... मालकीचा व्यवसाय आहे.

i) खाजगी

iii) सहकारी

ii) सार्वजनिक

iv) यापैकी नाही

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[20]

अ) औद्योगीकरणाची गरज स्पष्ट करा.

किंवा

भारताचे अलीकडील काळातील निर्यात प्रोत्साहन धोरण स्पष्ट करा.

ब) लघु व कुटीरोद्योगाच्या समस्या स्पष्ट करा.

किंवा

हरितक्रांतीचे फायदे तोटे स्पष्ट करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

अ) भारतातील शेतीची उत्पादकता

ब) औद्योगिक आजारपण

क) शेती विपत्तीची कारणे

ड) माहिती तंत्रज्ञानाचे महत्व

इ) पर्यटन उद्योगांचे महत्व

फ) भारताच्या निर्यात व्यापाराची रचना

